

TRGOVSKI LJ

Časopis za trgovino, industrijo in

Licejska knjižnica

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 — pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 5. julija 1923.

STEV. 77.

Tretji Ljubljanski velesejm.

Niti dva meseca nas ne ločita od dneva, ko se odpravi v Ljubljani tretji velesejm. Obadva predhodnika sta nam v izdatni meri pokazala pomen in vrednost teh prireditvev, dokazala pa tudi z vso gotovostjo, kako velikega narodnogospodarskega pomena je naš velesejm za državo v obče, za Slovenijo in Ljubljano pa še posebej.

Obstaneč človeka poedinca je danes nemoženo. Navezan je na soprota, s katerim zamenjava medsebojno gospodarske in kulturne pridobitve stopnjevanega tisočletnega razvoja ter postane tako deležen vseh dobrin, katere si proizvaja sa mali pa mu jih nudijo drugi. Tako prepleta od pamtveka princip deljenega dela in pa medsebojnega zamenjavanja izdelkov in proizvodov kakor neskončna vez vso človeško eksistenco.

Ta princip dobiva pa pri nas od vojnega prevrata dalje še posebno veljavo, ker se mu je pridružil drug enakomeren faktor v pojmovanju narodnosti, narodnostne države in njenega narodnostnega gospodarstva. Tu stojimo sedaj pri oni točki, okrog katere se suče vse naše stremljenje, prekoračiti ozke meje, ki so nam jih stavile predvojnne razmere ter vstvariti iz dosedanjega skromnega gospodarskega življenja krepko narodno gospodarstvo in ga enotno zaokrožiti na podlagi krepkega razmaha, katerega nam nudi industrija in trgovina.

Splošno predvojno trgovsko življenje se je večinoma naslanjalo na Trst in Adrijo. Po obratu pa se je počelo naše trgovstvo, naša industrija ter obrt organizirati in posledica tega organizatoričnega gibanja je bila početak zaščite slovenskih gospodarskih interesov, z drugo besedo, začelo se je z zasledovanjem slovenske gospodarske politike.

Kakor je Ljubljana naravno središče Slovenije, istotako se je osredotočila v nji tudi industrija, trgovina in obrt. To prednost je podala Ljubljani že njena ugodna zemljepisna lega, katere vrednost so poznali že stari Rimljani, ki so zgradili na istem mestu svojo vojaško postojanko Emono, katero so zvezali z važnimi cestami na vse strani. Iz vojaške postojanke se je razvila Emona v važno trgovsko tržišče in prometno križišče, katerega važnost in pomen pa je podedovala tudi naša Ljubljana.

Danes pripada Ljubljani važna naloga, da posreduje med vzhodom države in pa med gospodarsko jako razvitim zapadnim delom Evrope, kar ji daje pravi mednarodni pomen in pa značaj ključa za Balkan.

To priznanje pa si bo naše mesto pridobilo le na podlagi svojega rešnega ter spretnega trgovstva, solidne industrije in razvite obrti ter uživa danes sloves ne le v domači državi, ampak daleč preko njenih mej v inozemstvu.

Ne malo se ima zahvaliti za to priznanje tudi uspešnim prireditvama velikega sejma v letu 1921 in 1922, ker je inozemsko časopisje tako v Avstriji, Nemčiji, Švici, Franciji, Belgiji, Angliji in tudi v Italiji jako laskavo ocenjevalo obe prireditvi ter se istotako laskavo izrazilo tudi o mestu samem. Ljubljana je bila marsikje popred v inozemstvu nepoznat kraj. Ravno s prireditvijo velesejmov pa je obudila pozornost in dobila današnji sloves. Nedeljeno je pripomogla do tega slovesa z iz-

vanredno ter bogato vdeležbo tudi cela Slovenija in tudi drugi deli naše države. V letu 1921 se je prvega velesejma udeležilo 470 razstavljalcev, ki so sklenili kupčij za približno 150 milijonov Din. V letu 1922 pa se je drugega velesejma udeležilo že 700 razstavljalcev in se je kljub takratni slabi konjunkturi sklenilo na sejmšišču za približno 300 milijonov Din kupčij. Vsled pomanjkanja prostora pa se je moralo 50 prijav sploh odkloniti.

Temu porastu udeležbe primereno se je seveda tudi pomnožilo število obiskovalcev in se je v letu 1922 našlo 120.000 gostov iz najrazličnejših krajev naše širne domovine in tudi iz inozemstva. Imeli smo obiskovalce razven iz sosedne nam Hrvaške in Slavonije ter Dalmacije tudi iz Stare Srbije, Bosne in Hercegovine, Črnogore, Banata i Bačke, Albanije, Bolgarske, Grške, Rumunske, Ogrske, dalje iz Carigrada, Egipta, iz Francoske, Anglije, Avstrije in Nemčije, Češkoslovaške, iz Holandije in celo iz Švedske in Norveške.

Razumljivo pa je tudi, da ne razstavljamo samo izdelkov naše industrije in obrti z namenom, da jih prodajamo v druge dele države, ampak namen velesejma je tudi, da kupujemo, kar proizvajajo in nudijo drugi. Iz tega razloga ni omejena prirediteljev samo na Slovenijo, ampak ji da pomen za celo našo državo in zainteresira tudi gospodarske kroge drugih držav.

Ni najti ugodnejše prilike medsebojnega spoznavanja med producentom, trgovcem in konzumentom, kakor baš prilično velesejmskih prireditvev. Ravno v naši mladi državi pa nam mora biti predvsem na tem ležeče, da se med seboj spoznamo, ker spoznanju sledi zanimanje, zanimanju pa tudi trajen kupčijski stik. Iz spoznanja, da smo gospodarsko navezani eden na drugega ter da si lahko poiščemo virov našega narodnega blagostanja v najbolj izdatni meri v nas samih, ker nam naša zemlja v to nudi naravnega bogastva dovolj, se bode rodilo tudi prepričanje, da moramo to skupnost gojiti in čuvati ter spraviti v sklad naše narodno gospodarsko, kakor tudi naše politično življenje.

V tem pogledu moramo polagati še posebno važnost letošnjemu III. ljubljanskemu velesejmu ter s toplo vneto širiti velikopotezno idejo velesejma ter s spodbudno soudeležbo vstvariti predpogoji, da bode letošnja prireditev nadkrilila obe predhodni ter uspela v vsakem oziru najpovolnejše.

Rudarstvo v Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

Poleg zgoraj imenoma naštetih premogovnikov se nahajajo še manjši premogovniki za rujavni premog v sledečih krajih:

V Kočevju, poleg premogovnika Trboveljske premogopne družbe, katerega dnevni kop se je v zadnjih dveh letih zelo razširil, še premogovnik Trata, ki je last Otona in Iv. Ferlesa v Kočevju.

V krškem okraju se nahaja poleg Jakilovega št. Janžkega premogovnika v Karmelu Seidlov premogovnik na Vrhu.

V litjskem okraju imamo poleg zagorskega rudnika Trboveljske premogopne družbe še tri premogovnike in sicer v Šemniku, ki je last rudarske družbe Šemnik v Iz-

lakah, dalje v Danijelee, ki je last podjetja Baumgartner in Radesich iz Trsta odnosno iz Gradca in v Zagorju Ivana Tauferja dedičev.

V novomeškem okraju sta dva premogovnika in sicer poleg Brezovice, ki je že zgoraj navedena, še Otočec, last rudarske družbe Otočec.

V kamniškem okraju ima motniška rudarska družba iz Gradca premogovnik Motnik in Bela Motnik.

V črnomeljsem okraju ima premogopna družba Belokrajna premogovnik v Dobličah-Loki.

Največje je število rudnikov v celjskem političnem okraju, kjer štejemo 17 premogovnikov. Od teh so rudniki v Trbovljah, Hrašniku, Ojstrem, Breznu, Hudi jami in Libovjah-Zabukovci last Trboveljske premogopne družbe. Dalje ima država v Zabukovci zgoraj našeti premogovnik, poleg tega pa še dve privatni podjetji in sicer Keramična industrijska družba v Zagrebu in A. Huska. Keramična industrijska družba ima poleg tega premogovnik v Nemškem dolu. Premogovnik Pečevnik pri Celju je last rudarske družbe »Bohinja«. Rudarska in plavžarska družba Štore ima premogovnike v Novih Štorih ter Briše in Pleše. Premogovnik Bajorje je last Laise in Else Falk. Premogovnik v Roginski gorci ima Dragolin Pasarič iz Golubovca v zakupu. Trobni dol je last industrijalca Karla Perliniča iz Celja. Babna gora pa je last Dioniza Kiralya dedičev iz Budimpešte.

V brežiškem okraju imamo tri premogovnike, od katerih je največji po prevratu odvojen in zgrajen premogovnik Rajhenburg odnosno Reitenstein. Poleg tega ima Ranner Kohlenwerkgesellschaft in Nova Nada, rudarsko delniško podjetje v Zagrebu premogovnik v Globokem. Premogovnik v Podsredi je last A. Walanda iz Gradca.

V konjiškem okraju imamo 4 premogovnike in sicer: Sv. Križ in Gornje Zreče, last Svetozarja in Milice Milinov ter Lazarja in Viktorije Kekić iz Zagreba. Premogovnik Stranice je last Lovro Hasenbichel-a iz Konjic, premogovnik Konjiška vas spada Adolf Herzegovim dedičem, Zbelovška gora pa ge Rene pl. Transche iz Rige.

V mariborski okolici imamo štiri premogovnike in sicer: v Malem dolu, Podlož-Hrastovec, last premogovne družbe z o. z. v Poljčanah, Sv. Ana v Segi je last Gustava Candolini in Eme Sparovitz, Stanovsko je last Hrvaške banke d. d. Zagreb, a Hrastovec je last Akcijske družbe za trgovino in eksport oglja v Sopronu na Madžarskem.

Tudi v pljuškem okraju se nahajajo 4 premogovniki in sicer: Klučarovec, last pl. Lappa dedičev g. A. Peska, Jurovc, last Premog. družbe v Poljčanah, Sv. Križ pri Rogatcu, last Viljema Abela dedičev v Straži pri Rogatcu in Dobovec, ki je tudi iste tvrdke.

V slovenjegraškem okraju imamo 6 premogovnikov, od katerih 3 uporablja državni premogovnik v Velenju, in sicer Velenje, Sv. Bric pri Velenju in Hrastovec pri Skaljah. Premogovnik pri Sv. Florijanu v Dolicih je last Artur Pergerja v Misljah, premogovnik v Selah, last grofov Henckel von Donnersmarkt iz Beuthena ter premogovnik v Starem trgu, last Novotnja iz Črnomlja.

V prevaljskem okraju sta 2 premogovnika, last grofa Thurna-Valassina in sicer v Holmcu in Mežici, medtem ko je premogovnik v Lešah

last grofa Henckel von Donnersmarkt-a.

Večina naštetih rudnikov obstoja le iz enega ali več rogov ali malih dnevnih kopov in nad polovico jih ni bilo v obratu. Študije, ki so bile napravljene o nekaterih novih rudnikih, so donesle zelo povoljne rezultate. Toda za izgradbo bi bilo treba sedaj velikih investicij, ki se jih radi napetosti dnevnega trga ne da financirati.

8. Črni premog.

Edini premogovnik na Orlah pri Ljubljani, ki je last dr. O. Valentščaga in Tereze Jenko, je bil leta 1922 izven obrata.

(Dalje sledi.)

Občni zbor trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

V torek, dne 3. t. m. se je vršil XXII. redni občni zbor Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Zborovanje je otvoril predsednik g. Alojzij Lilleg, ki je konstatiral sklepčnost, imenoval zapisnikarjem gg. Adamiča in Ravniharja, skruhinatorjem gg. Južno in Kovača. V svojem govoru se je spominjal umrlih članov gg. dr. Ivana Tavčarja, župana ljubljanskega, Al. Kajzela, trg. poslovođa v Ljubljani, Antona Kanca, trgovca v Ljubljani in Josipa Perdana, veletržca v Ljubljani. Po končanem govoru je dal g. Lilleg besedo tajniku g. Urbančiču, ki je poročal o poslovanju društva v preteklem letu.

Iz obširnega poročila posnemamo, da je izdajalo društvo kakor prej tudi letos svoje društveno glasilo »Narodnogospodarski vestnik«, ki se pošilja društvenim članom brezplačno. List je obenem glasilo Slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru. V zadnji izdaji lista, ki obsega 10 števil, se je objavila razprava o vladnem načrtu »Zakona o neposrednih davkih«, ki jo je izdelal g. univ. prof. dr. Fran Eller za Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani. Po posredovanju društvenega podpredsednika g. dr. Windischer-ja je zbornica ta načrt prepustila društvu v ponatis, s čemer si je društvo zadobilo splošno hvaležnost. G. dr. Windischer je tudi skrbel za kritje stroškov te številke pa tudi prejšnjih, ker pri sami društveni članarini bi sploh ne bilo mogoče izdajati lista. — Na tem mestu se je izreklo g. dr. Windischer-ju za njegovo požrtvovalno delovanje toplo zahvalo.

Društvo se je tudi pohvalno udeležilo pri akciji za zgradbo »Trgovskega doma«. Želeli bi bilo, da se ta stavba že vendar enkrat postavi.

Poleg drugega ima društvo tudi podporni sklad, ki je predvsem namenjen brezposelnim članom, onemoglim članom in pa vdovam in sirotam umrlih rednih članov. Ta sklad je bil posebno dobrodošel za časa vojne. Upravlja ga poseben kurtorij, ki je imel koncem lanskega leta 26.506,72 K premoženja.

Posredovalnica je imela v preteklem letu 810 poslovnih števil. Izkazov prostih služb se je razposlalo 3120, prostih mest je bilo prijavljenih s strani trgovstva 288. Za službo je prosilo 796 interesentov. Uspešno se je posredovalo v 251 slučajih. Kosmatih dohodkov je imela posredovalnica 8.393 K.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane brezplačno, za druge pa proti odškodnini.

Razen posredovalnice se je v pretekli poslovni dobi rešilo še 489 raznih poslov. Društvo je v teku lanskega leta prejelo sledeče podpore: g. Ivan Knez, veletržec v Ljubljani, kot predsednik Kreditega zavoda za trgovino in industrijo 20.000 kron, Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani 5.000 K, Gremij trgovcev v Ljubljani 4.000 K, Gremij trgovcev, Ljubljana okolica 800 K in Gremij trgovcev v Mariboru 500 kron. Za vse te podpore se je odbor pismeno zahvalil.

Društvo je štelu koncem leta: 2 častna člana, 7 ustanovnih članov, 36 podpornih članov in 586 rednih članov in 202 naročnika »Narodno-gospodarskega Vesnika«.

Poročilo g. tajnika je sledilo poročilo društvenega blagajnika g. Josipa Kreka. Društvo je imelo v minulem letu 248.387,53 K dohodkov in 262.198,32 stroškov, torej 13.810,79 kron primanjkljaja, ki je pa krit z društveno imovino, osebno z zalogo knjig, ki jih je društvo že plačalo, toda še ne razpečalo. Ustanova Josipa Drčarja je znašala 7.790,40 K, Aleksandrova ustanova 20.684,20 K in podporni zaklad 26.506,72 K. Poročilo je bilo brez ugovora sprejeto.

Računski preglednik g. Josip Urbančič je poročal, da so se knjige našle v najlepšem redu in se je nato dal odboru absolutorij.

Nato so sledile volitve. V predsedstvo so bili izvoljeni z vsklikom: za predsednika g. Alojzija Lilleg, za I. podpredsednika g. dr. Fran Windischer, za II. podpredsednika g. Josip Sekula in za predsednika društvenega razsodišča g. dr. Danilo Majaron.

V odbor pa so bili izvoljeni sledeči gg.:

I. Iz vrste samostojnih trgovcev: Pavel Fabiani, Ivan Jelačin, Josip Kavčič, Anton Ravhekar, Franc Kováč, Ignacij Novak, Franc Zebal.

II. Iz vrste sotrudnikov: Rudolf Južna, Avgust Jurjavec, Krek Josip, Hanuš Krofta, Valter Lavrenčič, Evgen Lovšin, Ot. Raška, Rihard Tory, Valentin Andrej Urbančič, Winter Josip.

III. Iz vrste podpornih članov: Fr. Golob, dr. Rudolf Marn, dr. Viktor Murnik.

Revizorja: Josip Malenšek, Josip Urbančič.

Po volitvi je predsednik g. Lilleg v izbranih, bodrejših besedah pozval vse člane, posebno pa novo izvoljeni odbor, da se energično poprimajo novega dela. Pri slučajnostih se je razvila zelo živahna debata glede vajeniškega zavetišča in glede nedeljske oskrbe vajencev, kar je posebno važno za vzgojo našega naraščaja. — Nadalje se je razpravljalo glede števila vajencev v trgovinah, o vprašanju enotnega zapiranja in odpiranja trgovin itd. Predsednik je obljubil, da bo prihodnji odbor delal na to, da se na obnem zboru izraženim željam po možnosti ugotovi, nakar je zaključil zborovanje.

Avstrijsko - francoska trgovska pogodba.

Avstrija je sklenila s Francijo jako ugodno trgovsko pogodbo, o kateri vsebini bomo poročali v drugem članku. Francoski poslanik na Dunaju, Pierre Lefèvre-Pontalis se je izrazil o njej takole:

Sklep trgovske pogodbe med Avstrijo in Francijo, katero smo že dolgo časa sestavljali, me navdaja z odkritim zadovoljstvom. To je prva pogodba te vrste, ki jo je sklenila Francija z eno onih dežel, katere so nam bile v vojski sovražne in ne dvomim, da se bodo prijateljske razmere, nastale po vojni med Avstrijo in Francijo, s to pogodbo naravno pomnožile in poglobile.

Temeljita sprememba, ki je nastala med obema državama vsled vojske in sledečega ji miru, se je morala javiti seveda tudi v trgovskopolitičnih razmerah. Države, kojih gospodarske in trgovskopolitične koristi je treba vpoštevati, niso tiste, ki so bile pred vojsko, so nove, in zato je umljivo, da smo morali upo-

rabiti gotova varstva. To pa dotedaj, ko bo večja praktična skušnja omogočal zanesljiv pregled medsebojnega gospodarskega položaja. Pogajanja o pogodbi, sklenjeni sedaj v Parizu, je bistveno olajšala spravljiva mentaliteta na obeh straneh, in ta nam je pomagala premostiti različnost mnenja in nasprotnost koristi. Avstrijski zastopnik Schüller se je odlikoval v Parizu po izrednem poznavanju razmer in bogati skušnji, Francija je pa proti toliko drugačnemu kontrahentu v vsakem oziru konciliantna.

Bodoči razvoj trgovine med obema državama bo potekal prav gotovo v zadovoljivi smeri in Dunaj bo kmalu tudi za Francijo dosegel v polni meri zopet svojo veljavo kot zgodovinsko križišče trgovskega prometa med vzhodom in zahodom, severom in jugom. Za tranzitni promet je bil Dunaj že od nekdaj neobhodno potreben; in prepričan sem, da se bo izborna organizacija avstrijske trgovine in bogata skušnja na polju trgovskega posredovanja, zlasti v dežele bližnjega vzhoda, izkazala tudi za Francijo v stari izmeri koristna in dragocena. Te besede grede zelo hudi na naslov Češkoslovaške, ki skuša na vse načine napeljati omenjeni promet na svojo Bratislavo in ga odlegniti Dunaju. A stara izkušnja nas uči, da se proti naravnim razmeram ne moremo trajno boriti, in najsi napravijo Čehi kar hočejo, Dunaj je bil in bo ostal najvažnejša prehodna trgovinska točka ob sliki alpskih, sudetskih in karpatskih dežel. To se vidi že v številu prebivalstva, ki se kljub skrajno neugodnim razmeram na Dunaju vendarle množi, in sicer potom dotoka.

Ta pogodba nas tudi uči, kako si naš severni sosed krčevito prizadeva izrabiti skušnje, ki jih je prinesel povišni čas, in hoditi po realne politike, ne glede na mišljenje teh ali onih prenapetežev. Zadnji čas smo govorili o italijansko-avstrijski pogodbi, sledila ji je pogodba s Francijo in tako bo šlo naprej. Primerjaj tudi članek o marki in pomožni akciji za njeno sanacijo; tam navaja člankar Avstrijo Nemčiji naravnost za zgled, kako trezna pota moramo hoditi v gospodarski politiki. Prej Avstriji tako sovražni francoski list »Echo de Paris« ugotavlja, da pomeni podpis te pogodbe zopetno konsolidacijo avstrijskih razmer. Razpravlja o uspehih Seiplove vlade, zlasti o znižanju izdatkov, o odslovlitvi 35.000 uradnikov, o zvišanju dohodkov in o nanovo pridobljenih kreditih. »Avstrijsko reformno delo bo moralo uspeti, ker ga vodi železna volja«.

Avstrija je v tem oziru lahko tudi nam dober zgled.

Železniška zveza cele Slovenije z morjem.

Temelj lepši bodočnosti in gospodarski neodvisnosti naše ožje domovine je bil položen dne 22. julija 1922, ko je bila gradnja železniške zveze Slovenije z morjem — zasnovana po načrtu naših domačih železniških strokovnjakov — uzakonjena glasom zakona o državnem zunanjem posojilu (takozvanem ameriskem posojilu).

Na podlagi tega zakona je Ministarstvo Saobračaja odnosno Direkcija za gradnjo novih železnice ustanovila v Ljubljani v mesecu februarja t. l. Sekcijo za trasiranje novih železnic v Sloveniji, katere — pod vodstvom g. inž. R. Kavčiča — ima nalog iztrasirati železniške proge: iz Kočevja in Črnomlja preko Lukovdola do postoječe proge Zagreb-Sušak (v bližini postaje Vrbovsko) ter St. Janž na Dol.-Sevnica.

Po preteku par mesecev trajajočega sekcijskega delovanja v pisarni in v terenu, nam je danes že možno objaviti definitivni potek trase v podrobnem.

Iz postoječe železniške postaje Kočevje teče nova proga bolj po sredi kočevske doline do km 8, kjer leži postaja Mozeli, približno v sre-

dini med Gornjim Mozljem in Črnim potokom ob kolovozni poti v bližini deželne ceste. Železniška proga je položena tako visoko, da jo povodenj, ki skoro redno poplavi deželno cesto, ne doseže. Postaja Mozeli je središče za bližnje vasi: Rajndol, Gornji in Spodnji Mozeli, Črni potok, Zajčji vrh, Livold ter velike važnosti za občine: Novi Lazi, Kočevska Reka, Koče, Golenica itd. — Od postaje Mozeli se dviga proga s povprečno 11‰ in drži južno pod Rajndolom, potem preide na severno stran deželne ceste ter privozi blizu vasi Rimsko v postajo Knežja lipa (okoli 16 km). — Zapustivši to postajo, prodre trasa sedlo med kočevsko in poljansko dolino z 1500 m dolгим predorom. Vhod predora leži na koti 545 in blizu kapelice ob deželni cesti, odkoder začne proga padati z 19‰. Pri izhodu predora se nudi potnikom krasen razgled na poljansko dolino, kakor tudi na hribovje onstran Kolpe. Iz predora krene proga severno nad vasjo Zaderc na vzhodno pobočje poljanske doline in pride pri km 22 v postajo Čeplje. Ta postaja leži blizu kote 490 ob deželni cesti ter je izhodišče za občine: Koprivnik, Nemška loka, Čeplje in Dolenja Podgora. — Dalje pada trasa z 25‰ do postaje Stari trg ob Kolpi (27 km); ta postaja leži vzhodno Galgove gorice. — Za postajo Stari trg preide proga na pobočje kolpske doline in se odpre mikaven pogled na globoko v dolini tekočo zeleno vodo in ob njej strmo padajoče bregove. Na pobočju nad vasjo Spodnje Radence se nahaja pri km 32 postaja Radence. Pred to postajo neha padec 25‰, za postajo premosti trasa reko Kolpo. — Onkraj mostu se začneja proga vzpenjati z 16‰ po desnem bregu Kolpe. Nasproti vasi Špeharije zapusti proga kolpsko dolino in zavije proti jugu ter pride pri km 38 v postajo Lukovdol. Tik za postajo, ki leži na nasipu iz predorovega materiala, stopi proga v 4900 m dolg predor Lovnik, ki konča v dolini Dobre, približno 2 km severno postoječe postaje Vrbovsko na železni. progi Zagreb-Sušak. Kratko od izhoda predora se snide nova proga z imenovano postaječo žel. na novi postaji Vrbovsko-sever. — Dolžina cele proge Kočevje - Stari trg - Lukovdol-Vrbovsko-sever meri 44 km.

Iz postoječe postaje Črnomelj zavije trasa pri Vojni vasi proti jugu, premosti Lahinjo, drži potem vodoravno po kraški planoti skozi postajici Bučoraj in Belčivrh v postajo Vinica (km 16), ki leži v kotu med cestama v Črnomelj in Sinji vrh. — Zapustivši Vinico, teče proga v minimalnem vzponu mimo vasi Učakovce ter premosti Kolpo pri Zdihovem. Onkraj mostu tik pri tem selu se nahaja postajališče Zdihovo, katero leži ob splošno znani, veliki Lujzini cesti. — Pri Zdihovem začneja vzpon 16‰. Pri km 24 privozimo v postajo Severin na Kupi, odkoder drži proga naprej na južnem pobočju kolpske doline v skupno postajo Lukovdol. Dolžina proge Črnomelj-Vinica-Lukovdol meri 30 km.

Kakor zgoraj omenjeno, ima ljubljanska sekcija za trasiranje novih žel. ob enem nalog izdelati podroben načrt proge St. Janž na Dol.-Sevnica. — Trasiranje glavnega poteka te trase je že končano, sedaj se med drugim še proučuje varijanta za začelno postajo Tržišče, kakor tudi način zveze pri Sevnici in sicer take, da se ustvari istočasno direkten spoj v smeri Zidani most in Zagreb, ne da bi bili primorani v eni teh smer obračati vlake. — Smer Zidani most-Sevnica-St. Janž-Trebnje-Novovo mesto - Črnomelj-Lukovdol-Vrbovsko sever je glavna smer te nove zveze, ker na tak način ne dobi samo Kranjska, ampak tudi cela Štajerska od inozemstva zvezo z našimi jadranskimi lukami.

Ker je izplačilo drugega obroka ameriskanskega posojila v znesku 10 milijonov dolarjev pred durmi, se približujejo te v zakonu zajamčene žel. zveze v Sloveniji zopet za dober korak svojemu uresničenju. Z ozirom na to pa, ker je zadeva naših novih

železnic do danes že tako daleč dozorela, da je detajlni potek vseh tras definitivno določen, so naprošeni vsi merodajni faktorji, da zastavijo vse svoje sile za pospešitev in končno uresničenje te zares življenjsko važne železniške zveze z našim morjem.

Vinjenost vzrok za odpustitev iz službe.

(Iz prakse našega obrtnega sodišča)

Toženec je tožitelja, ki je bil pri njem od 1. febr. 1923 za hlapca z mesečno plačo 800 K, prostim stanovanjem in hrano, dne 12. febr. 1923 brez odpovedi odpustil.

Tožitelj je zahteval vsled tega za zakonito 14dnevno odpovedno dobo plačo v znesku 400 K.

Toženec je ugovarjal, da je bil k takojšnji odslovlitvi opravičen, ker je bil tožitelj v službi ponovno vinjen in, da je zanemarjal svoje delo.

Priča F. P. je potrdila, da je bil tožitelj ponovno vinjen ter ležal čez dan v hlevu. Tako ga je dobila zopet 11. febr. 1923 med 13. in pol 14. uro, ko je bilo treba nakladati seno, ležečega v hlevu in, ko je potem peljal dvovprežen voz sena po dvorišču, padel je z voza na tla. Bil je namreč vinjen, kar je potrdila tudi priča A. S., ki je pristavila, da je tožitelj prišel večkrat vinjen h kosilu in niti jesti ni mogel. Priča F. P. je pa še izpovedala, da tožitelj sploh ni hotel delati in da je konje slabo snažil.

Po teh navedbah prič smatralo je obrtno sodišče za dokazano, da je tožitelj vsled ponovne vinjenosti svoje službene dolžnosti zanemarjal, vsled česar je bil toženec v smislu § 82 lit. c in f obrt. reda opravičen k takojšnji odslovlitvi.

Tožbeni zahtevek je sodišče zavrnilo.

„Pekate“ so predrage, pravi kdo.

Kdor jih je preizkušal, se je prepričal, da so vzlic višji ceni cenejši, ker se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

Po teži se delijo: 1. mlečni sesavci, klani do Velike noči do aprila, katerih pride 100 komadov na 40—50 kg, porabni za izdelavo glacérokavic; 2. prvo klanje sesavcev od aprila do junija pride 100 komadov na 65—70 kg za izdelavo rokavic; 3. drugo klanje od junija do avgusta, pri katerem gre 100 komadov od 80 na 85 kg, ki se izvažajo v težini 70 do 110 kg za 100 komadov za izdelavo rokavic v Nemčijo; 4. tretje klanje od avgusta do Mitrovega dne 100 komadov jagnjetine v teži 70 do 120 kg za slabejše rokavice pokupijo Čehi tudi za podlago.

Ovčje kože od 1. ovac, ki so zaklane od Petrovega dneva do avgusta, katere tehtajo 120 do 130 kg na 100 komadov za imitacijo ševroja se imenujejo kavlake, to je usnje od ovce, ki so bile v maju ostržene; 2. od ovce, ki so zaklane od avgusta do 1. oktobra 150 do 200 kg; 3. od ovce, zaklanih od oktobra do polovice novembra, ki tehtajo 200—230 kg na 100 komadov; 4. ovčje kože od ovce, ki so zaklane od polovice novembra do začetka februarja, katerih 100 komadov tehta 200—250 kg. Od polovice novembra naprej so kože slabejše, ker je volna dobra, koža pa za nič in se jih izvaža v strojenje v Budimpešto. Čim več ima ovca volne na koži, tem slabejša je koža in najboljše so ovčje kože od julija, avgusta in septembra meseca in iz njih se izdelujejo imitacije ševroja. Ovčje kože iz Srbije merijo povprečno okrog 8 kvadratnih čevljev. Vse jagnječe in ovčje kože so sedaj za 15 do 20% težje kot so bile pred vojno vsled donosa vojvodinskih kož, ki so bolj težke. Ovčje kože tehtajo 250 kg na 100 komadov in se jih porablja za kožuhe in v podobne svrhe ter za imi-

fakcija boksa. Merijo navadno okrog 12 kvadratnih čevljev.

Jagnječe kože, ki so težje kakor 800 g na 1 komad, grejo za izdelavo ševroja, pa tudi manjše ovčje kože se porabljajo za ševro, močnejše pa za šagrin in boks. Pred vojno se je dobivalo v Srbiji do leta 1912 do 2.000.000 komadov jagnječih in ovčjih kož, sedaj pa 300 do 400.000 komadov na leto. Jagnječe kože v teži 70 do 130 kg na 100 komadov so izvažali pred vojno v Nemčijo za rokavice in za izdelavo ševroja za ženske čevlje in sicer v Magdeburg, Štefin, Leipzig in Hamburg, sedaj se izvažajo v Italijo, Švico in Grčijo.

Trgovci s kožami pred vojno so bili sledeči in so imeli nastopni letni obrat: 1. pokojni Vučo 2.000.000 komadov; 2. Jovan Čurič, okrog 600 tisoč komadov; 3. pokojni Pjevčević Milan 200 do 300.000 komadov in 4. pokojni Korač. Število surovih kož pa je od leta do leta padalo.

Sedaj trgujejo s kožami gg. Hajm Izrael, Vučo i Flašer in Voja Petković v Beogradu, Talfi v Smederevu in nekoliko Židov v Nišu.

Kože nakupujejo na svoj riziko mali trgovci po mestih in trgih ter jih prodajajo potom svojih komisijonarjev. Trgovina se je razvila tako, da so konečno vsi trgovci s kožami zelo slabo odrezali, komisijonarji pa so se bogatili. Tako so na kožah zastajali komisijonarji pokojni Paranos, Krsmanović in Vučo.

Jarčjekože iz podonavskega okraja so bile boljše, kakor grške. Grške jagnječe kože od prvega klanja so bile boljše, od drugega klanja pa slabije. Kozje kože so bile naše boljše kakor pa grške. Ovčje kože kavlake so bile grške provenijence boljše, ostale vrste ovčjih kož pa so našega izvora boljše.

Ovčje in jagnječe kože iz Srbije so, kar se tiče kvalitete, boljše, kakor banatske, toda banatske so po komadu težje. V Makedoniji in ostali Srbiji se nahaja več blaga prve kvalitete, kakor pa druge kvalitete. Kože iz Srbije so po kvaliteti boljše.

Med najboljše jagnječe kože v naši državi spadajo kože iz Like in sicer iz Ogulina, Karlovca in Gospića, ki so vse prvovrsne. Od bosansko-hercegovskih kož so najboljše banjaluške, med tem ko so ostale vse sledi garjev, druge, tretje in četrtje kvalitete. Lika, Bosna, Hercegovina, Hrvaška in Dalmacija lahko da okrog 400.000 komadov jagnječih kož, katerih sto komadov tehtajo 35—110 kg za rokavice letno in sicer največ v velikosti 104 in pol angleških kvadratnih čevljev. Jagnječe kože v teži do 110 kg na 100 komadov dajejo maksimalno 250 gramov volne, od 110 kg teže do 250 kg pri 300 komadih pa do 1 kg volne.

(Dalje sledi.)

negativna odposlanca, ki sestavi napoved proti povrnitvi učinkovitih stroškov, odobrenih po stroškovniku.

Hišni posestniki, katerih v najem dana poslopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira take podatke v tabelarnih zapisnikih.

II. OBČNA PRIDOBNA.

Dne 31. julija t. l. poteče rok za vložitev pridobinskih izjav za dvoletje 1924 in 1925.

Posebni pozivi za vložitev izjav se ne bodo razpošiljali, ampak se bo vsem, ki izjave ne vložijo v določenem roku, odmerila občna pridobina na podlagi uradnih podatkov. Izjave se smejo podajati ali pismeno ali usno na zapisnik.

Obrazci za izjave se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Vse navedbe v izjavah se morajo nanašati na stanje obratnih razmer v času od 1. julija 1922 do 30. junija 1923, ako se pa podjelje ni vršilo leto dni, pa na povprečno stanje med krajšo dobo njegovega obdobja.

III. POSEBNA PRIDOBNA.

Za vložitev napovedi za leto 1923 je potekel zadnji rok dne 1. julija 1923. — Podjelja, ki še nimajo odobrenih računskih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si takoj izposlujejo podaljšanje roka.

IV. DAVEK NA POSLOVNI PROMET.

Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za II. četrtletje 1923 do 30. julija 1923 in hkratu predložiti prijavo. Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

Davkoplačevalci, katerih promet ni v letu 1922 presegel zakonito določene meje 360.000 Din in plačujejo torej davek pavšalno, so zavezani do 31. julija t. l. vložiti prijavo o prometu, opravljenem v letu 1922 ali z uporabo stare fiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu finančne delegacije z dne 22. maja 1922. A I 6/3 (Uradni list z dne 3. junija 1922, št. 59). Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni promet po lastni vednosti in podatkih.

V. DOSPELOST DIREKTHNIH DAVKOV.

Dne 1. avgusta 1923 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrtletje 1923. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. avgustu 1923 prisilno izterjavati in zaračunavati poleg 6% zamudnih obresti še za opomin 4% terjanege zneska. Za plačilo vojnega davka veljajo posebni roki, ki so razvidni iz plačilnih nalogov.

VI. RAZGRNITEV PREDPISNIH IZKAZOV.

O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v preteklem četrtletju, bodo razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca julija t. l., kolikor niso davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka že bili opozorjeni individualno ali z javnimi razglasi.

Izvoz in uvoz.

Izvoz sladkorja iz Rusije. Centralni eksekutivni komite je sklenil, da dovoli izvoz sladkorja iz Ukrajine v inozemstvo in sicer v Perzijo in Afganistan z oprostitvijo od trošarine za kontingent 500.000 pudov. Na konferenci, ki jo je imel centralni komite sladkornih tovarn v Moskvi, se je ugotovilo, da znašajo nasadi sladkorne pese v letošnjem letu 190.000 desjatina. Sladkorna industrija v Rusiji je združena v petih centrih in sicer: v Kijevu, Harkovu, Vinici, Kursku in Moskvi.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trgovska pogajanja med našo državo in Italijo se obnovijo. Posebna komisija za pregled načrta nove carinske

tarife v zunanjem ministrstvu, sestavljena iz delegatov istega ministristva, financ, trgovine in industrije in delegata glavne direkcije carine, je zaključila svoje delo. Nova carinska tarifa ima služiti za bazo pri sklenitvi definitivne trgovinske pogodbe med Italijo in našo državo. V najkrajšem času se v Rimu obnove trgovinske pogajanja z italijansko vlado. V Rim odpotujejo šef naše delegacije direktor Hipotekarne banke dr. Bogdan Marković, vseučiliški profesor dr. Milan Todorović in načelnik ministristva trgovine in industrije Milivoje Savić.

Italijanska trgovska zbornica na Dunaju. Ob udeležbi italijanskega poslanika in avstrijskih ministrov se je te dni otvorila na Dunaju italijanska trgovska zbornica. — Vzgladu Švice, Rumunije, Poljske, Madžarske in drugih držav je sledila tudi Italija, zavedajoč se važnosti zbornice za poglobitev vzajemnih trgovskih odnošajev, ter je ustanovila na Dunaju svojo zbornico. Tudi o ustanovitvi jugoslovanske trgovske zbornice na Dunaju se je že v preteklem letu mnogo pisalo in imeli smo utis, da slojimo že pred neposredno usvaritvijo te za naše gospodarstvo tako važne institucije. Vemo, da sta se za stvar polegali tudi Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani in v Zagrebu, toda zaveda je v Beogradu očitno zaspala. Mogoče se bo vendar našel človek, ki bo z ozirom na veliko važnost, katero imajo trgovske zbornice v inozemstvu, vprašanje podrezal, da pridemo vendar enkrat tudi do jugoslovanske trgovske zbornice na Dunaju.

Čehoslovaški trgovski promet s Trstom. Trgovski promet Trsta s Čehoslovaško republiko izkazuje po zadnji štatišiki za čas od januarja do marca 1923 sledeče številke: uvoz 327.611 kvintalov (mesecni povprečni kvantum 109.203), izvoz 185.561 kvintalov (mesecni povprečni kvantum 61.854). Celokupni promet Trsta s Čehoslovaško znaša tedaj 513.172 kvintalov. Sorazmerno s prometom v preteklih letih se je celokupni promet v prvem četrtletju skoraj podvojil.

Statistika konkurzov v Nemčiji. Število v prvi polovici 1923 prijavljenih konkurzov je tako nizko, kakor ni bilo še do sedaj. Kakor piše finančna revija »Die Bank«, je bilo napovedanih v letu 1923 180 konkurzov napram 676 v prvi polovici 1922 in napram 1610 konkurzom v prvi polovici 1921. Vendar se je pa število konkurzov v drugem kvartalu 1923 napram prvem kvartalu 1923 znatno zvišalo.

Ogrska trgovinska bilanca. Statistični urad v Budimpešti objavlja bilanco za prvo trimesečje 1923. Ulvoz je dosegel 10.2 milijonov, izvoz pa 1.8 milijon kvintalov, kar pomenja, da se je vrednost uvoza zvišala za 75.4 milijard ogrskih kron, izvoza pa za 37.2 milijardi.

Turčija bojkotira grške trgovce. — V Carigradu so proglasili Turki bojkot grških trgovcev. Vendar pa je upati, da pride do boljših odnošajev, ko se med Turčijo in Grčijo podpiše mir. Grki silno potrebujejo tega miru, ker njihova prometna trgovina silno trpi, ko je njihovim ladjam vsa malazijska obala zaprta.

Denarstvo.

Kroženje novčanic v naši državi. — Promet novčanic Narodne banke je znašal dne 22. p. m. 5.473.712.780 Din ali za 37.080.370 Din manj nego 15. pr. meseca. Metalna podlaga se je v imenovanem lednu ojačila za 4.621.122.57 Din na 356.178.595.43 Din.

Subskripcija novih delnic Ljubljanske kreditne banke je zaključena s popolnim uspehom. Zlasti veliko zanimanje se je pokazalo za neopirane delnice, ki so za 100% presubskribirane. Definitivna dodelitev teh delnic se izvrši tekom julija t. l.

Sezonski krediti Narodne banke. — Upravni odbor Narodne banke se je odločil dajati tudi letos od 1. avgusta t. l. bankam in izvoznikarjem sezonske kredite v zmislu pravilnika o kreditovanju in eskontovanju. Sezonski krediti, katere je Narodna banka dovolila lansko leto, so se morali poravnati najkasneje do dne 30. junija t. l. Dolžnikom, ki tega niso storili, se ne prizna več pravica na nove kredite.

Poštna hranilnica na Dunaju. Glede razdelitev poštnih hranilnic na Dunaju

se je na rimski konferenci sklenil med nasledstvenimi državami in Avstrijo poseben dogovor, ki uravnava tudi vprašanje do dne 26. marca 1919 nastalih hranilnih in čekovnih vlog, kakor tudi založene gotovine, nastale iz izkupila za vrednostne papirje, ki so se nahajali v depotu dunajske poštnice hranilnice. — Ratifikacija tega dogovora, ki ga morajo ustavnim putem še odobriti udeležene države, je odvisna od izpolnitve nekaterih pogojev. Dokler se ta dogovor ne uveljavi, se bodo vse označene vloge še posebej popisale. Na podlagi popisa se sestavijo potem narodnostni bloki, katere prevzamejo posamezne nasledstvene države. Čas in način popisa se pravočasno objavi. — Do takrat lastnikom vlog ni treba ničesar podvzeti, ker ni nevarnosti, da bi jih zadele posledice kakšnega zastaranja ali zamude.

Likvidacija banke »Bohemia«. — Iz Prage poročajo, da je generalna skupščina banke »Bohemia« sklenila likvidacijo. Celokupna izguba znaša 176.3 milijona čeških kron.

Carina.

Znižanje izvozne carine za ječmen. Ekonomsko-finančni komite ministrov je znižal dosedanje izvozno carino za ječmen od 100 na 40 Din za 100 kg.

Promet.

Prometne ukinitve. Obratno ravnanje južne železnice objavlja: 1. da je sprejemanje pošilk starega železa v vozovnih nakladah na naslov »Budapester Eisen- und Stahlwerke A. G.« za postajo Budapest Angyalföld do nadaljnjega ukinjeno.

Premestitev poštnega prijavnega in shranjevalnega urada. Dne 30. junija t. l. sta se preselila poštni prijavni in shranjevalni urad iz Celja k poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani, kjer pričeta s 1. julijem t. l. poslovali.

Gorenji vrh priključen pošti v Šmartnem pri Litiji. Zaselje, Gorenji vrh, občina Bukovica, ki je spadal doslej k pošti v Št. Vidu pri Slični, spada odselej k pošti v Šmartnem pri Litiji, ki bo odpravljala pošiljke za ta kraj na pomožno pošto Javorje.

Otvoritev telefonske centrale v Velikih Laščah. Pri pošti Velike Lašče je bila dne 21. junija t. l. otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Pošiljanje kopitarjev po železnici je prepovedano. Obratno ravnateljstvo j. žel. objavlja: Po obvestilu ministristva za zunanje zadeve je republika Avstrija prepovedala uvoz konj, mežgov, oslov iz naše kraljevine, ker so naši kopitarji okuženi s smrkvostjo. Sprejemanje kopitarjev je zavrniti, če nima pošiljatelj od avstrijskih oblastev specialnega dovoljenja.

Slavka pomorščakov. — Pomorska slavka pomeni veliko opasnost za prehrano. Dalmatinska pokrajinska uprava je opozorila centralno vlado, da je zastala vsa trgovina. Parnika Bosna in Vardar sta militarizirana. Isto se zgodi s parniki Salona in Makarska. Dubrovniški parnik Lovrenac je odplul v Trst s kadeti in neorganiziranimi pomorščaki. Vlada namerava ves pomorski promet, kakor tudi polniški militarizirati, da se preprečijo nedogledne gospodarske škode.

Dobava, prodaja.

Dobava decimalnih tehtnic. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 19. julija t. l. ofertalna licitacija glede dobave 200 komadov decimalnih tehtnic. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava raznih barv. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 18. julija t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih barv. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja kovinskih in drugih odpadkov. V pisarni inženirskega skladišča Dravske divizijske oblasti v Ljubljani na Kodeljevem se bo vršila dne 20. julija t. l. ob 11. uri dopoldne javna ustmena dražba kovinskih in drugih odpadkov in sicer: okoli 1200 kg odpadkov od razne pločevine, okoli 151 kg odpadkov od

železa, okoli 3120 kg odpadkov od li-tega železa (od peči, kotlov itd.), okoli 90 kg plamenih odpadkov od gasilnih cevi itd. in okoli 400 m³ lesenih odpadkov. Predmetni oglaš je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja starih sodov od olja. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici bo prodalo dne 23. julija t. l. na javni dražbi 500 komadov starih sodov od olja. Predmetni oglaš je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Razno.

Kreditni za male obrtnike pri Narodni banki. Beograjski listi poročajo: Narodna banka je sklenila dajati kredite do 5000 Din obrtnikom po predlogu znanstvenih komore, da na ta način pomaga siromašnim obrtnikom. Pogoji bodo zelo ugodni. Istotako dobe tudi obrtnike druge večje kredite. Znanstvena komora (beograjska) je že dobila nalogo, da izdela tozadevni pravilnik.

Se ni dovolj bremen. »Politika« poroča: Minister financ je spravljen sedaj skozi skupščino dva finančna zakona, na vrsti pa so še drugi, toda minister financ ne misli ta teden utrujati članov finančnega odbora. Koncem tega tedna bo predložil minister financ skupščini zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o taksah. Od teh sprememb pričakuje minister financ, da bo dobil, kakor se je tudi izrazil v skupščini, okoli 100 milijonov dinarjev več. O izpremembah in dopolnitvah v zakonu o taksah bi imela sklepati skupščina še pred odhodom na velike počitnice, torej v drugi polovici julija.

Nov konzulat v Zagrebu. V Zagrebu se je otvoril konzulat republike Peru. Novi konzulat uraduje v Vlaški ulici 53 vsak dan od 15. do 16. ure.

Občni zbor d. d. združenih pivovaren Zalca in Laško se je vršil dne 21. junija v sejni dvorani Celjske posojilnice v Celju. Poročilo upravnega sveta za poslovno leto 1921/22 se spominja vele-zasluznega umrlega upravnega svetnika g. Ferd. Golobca. Delniška družba obstoja že 19 let. — Po vseh odpisih je čistega dobička 142.811.54 Din, ki se razdeli na nastopni način: rezervni fond 14.281.15 Din, 4 odstotna dividenda 80.000 Din, tanjšanje upravnemu svetu 4.752.93 Din, nagrada nadzorstvenemu svetu 3000 Din, 2 odstotna superdividenda 40.000 Din. Bilanca z 30. septembrom izkazuje 8.291.182.55 Din aktiv, oziroma pasiv. Upravni svet je ostal isti z g. Fr. Roblekom, veleposesnikom v Zalcu, kot predsednikom in z g. dr. Jos. Karlovškom, odvelnikom kot podpredsednikom. Iz nadzorstvenega sveta je izstopil Mirko Gruđen, ravnatelj celjske podružnice Kreditne banke, kar je vzel občni zbor z obžalovanjem na znanje. Podjetje se lepo razvija in uspešno konkurira z raznimi nemškimi pivovarnami.

Tobačna tovarna v Ljubljani bo prodala na ustmeni dražbi dne 1. avgusta t. l. 4000 kg kartona od »Mirjam« cigare. Pogoji dražbe so objavljeni v »Uradnem listu« ter so na vpogled v ekonomiji tobačne tovarne v Ljubljani.

Razglas o nevročljivih poštnih pošiljkah za mesec april 1923 je izšel le dni in je občinstvu v vpogled v prostoru za stranke pri vseh poštah v Sloveniji. V razglasu je navedenih 35 priporočenih pisem in 1 poštni paket. Kakor je razvidno iz seznama, so bile pošiljke oddane na raznih poštah v Sloveniji in sicer nekatere še lanske leto, večina pa jih je iz tekočega leta. Pošiljalci oziroma naslovniki teh pošilk se pozivajo, da jih v teku enega leta od dne tega razglasa dvignejo, sicer bo poštna uprava te pošiljke na javni dražbi prodala, ako so brez vrednosti, pa uničila.

Izkupiček za prodane pošiljke oziroma gotovina, ki bi se našla v pošilkah, je na razpolago upravičenim osebam še za dobo nadaljnjih treh let, po preteku le dobe pa zapade v korist pošt. uprave.

Oddaja k vojnemu plenu spadajočega materijala. Vsi oni, ki posedujejo še kake erarične stvari iz medenine, brona, aluminija in svinca, kot granate ali puškine stročnice, šrapnelske kapice itd., morajo oddati vojnim oblastim najkasneje do konca julija t. l. po ceniku, kakor izide v Službenih Novinah, pozneje pa se vsakomur odvzame brezplačno in se bode proti njim kazensko postopalo.

Tržna poročila.

Cene sladkorja. Na njurorški borzi so cene sladkorja v terminski kupčiji dosegle zadnje dni junija t. l. sledečo višino: za julij 4.95, za september 4.98, za december 4.52 in za marec 1924 3.52. Njurorška borza je odločilna za cene sladkorja na svetovnem tržišču.

Celjski trg. 1. julija so bile cene važnejšim živlenskimi potrebščinam v Celju sledeče (v dinarjih): Meso: govedina: v mesnicah I. 28, II. 26, na trgu I. 25, II. 22, 1 kg vampov 10, pljuč 10, jeter 25, ledic 25, loja 25 do 27. Teletina: I. 28, II. 25, jeter 26, pljuč 17.50. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 30, II. 28, pljuč 19, jeter 25, slanina I. 40, II. 38, na debelo 38, mast 42, ameriška 36, šunka 55, prekajeno meso I. 45, II. 40, prekajeni parklji 20, glava 25, jezik 40. — Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3.50 do 4, surovega masla 1 kg 50, čajnega 72, masla 55, bohinskega sira 60 do 65, trapislovskega 34 do 60, sirčka 18, eno jajce 1.25 do 1.50, 1 kg belega kruha 7.50, črnega 6.50, žemlj 10. — Specerija: 1 kg kave Portoriko 68, Santos 48 do 52, Rio 44, pražene kave I. 70, II. 56, III. 50, kristalni sladkor 25, v

kockah 27, riž I. 14, II. 8, 1 liter namiznega olja 32, bučnega 40, testenine I. 24, II. 15. Mlevski izdelki: pšenična moka »00« 7.40, »0« 7.35, »2« 6.90, »4« 6.40, »6« 5.40, krušna moka 5.20, ržena moka 6.40, 1 kg kaše 6.75, ješprenja 6, koruzne moke 3.80, zdroba 4.50, pšeničnega zdroba 7.50, ajdove moke 7.50. Žitne cene: q pšenice 480, rži 420, ječmena 360, ovsa 400, prosa 400, koruze 340, ajde 400, fižola 550 do 700. Kurivo: q črnega premoga 43, rjavega 23, m³ ladih drv 130, 100 kg 35, m³ mehkih 100, 100 kg 28. — Krma q sladkega sena 110, polsladkega 90, kislega 80, slame 80. — 1 kg čebule 4, česna 5, novega krompirja 3 do 3.50, starega 2. Druge zelenjave je dovolj na razpolago. Cene so srednje.

Novosadska blagovna borza, 3. julija. Na produkti borzi notirajo: Baška pšenica 78 kg, 1%, 2 vagona 440, isla 76 do 77 kg, 2 do 3% 2 vagona 428.75, isla 77/78 kg, 2 do 3% 3/4 vagona 430 do 435, baški oves iskanje 305, baška koruza prompt. 26.5 vag. 275 do 283.75, okrogla baška iskanje 285, bela baška na polu ponudba 305, baška defektna 3 vagona 170, okrogla baška ponudba 280, banalska 1 vagon 275, beli baški fižol iskanje 675, banalska moka »0« 1 vagon 667.50, »2« ponudba 635, »5« ponudba 570, »6« ponudba 500, krušna po vzorcu 10 vagonov 440. Baški otrobi v vrečah iz jute, ponudba 135. Tendence za moko in drugo mlačna, za koruzo čvrsta.

Cene kolonijalnemu blagu na zagrebškem trgu so bile sledeče: sladkor v kockah 23.50 Din, kristalni 22.25 Din; kava: Rio navadni 35.70 Din, Rio boljši 36.25, velikozrnala Jamaica 49.50 Din; riž: Burma la 8 Din, Siam Glace 10.25 dinarjev, japonska glase 11 Din, maslo 28 Din, olje 28 do 29.50 Din, kisna esenca 44 dinarjev.

gumijevе pete in gumijevi podplati so se **pocenili!**

MANA

tovarna kanditov in mlenje soli in dišav družba z o. z.

v Ljubljani

priporoča

po najnižjih cenah vsakovrstne kandite, zmleto morsko sol in zmleti sladkor

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbes, sukanec, vezanine, svilo, tehnične decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Knjige, časopise, trgovske tiskovine izvršuje Tiskarna Merkur v Ljubljani Simon Gregorčičeva ulica.

TEODOR KORN

LJUBLJANA

POLJANSKA CESTA ŠT. 3.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov. Naprava strelovodov. — Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Družinska kava Sladna kava

Delniška družba

TRIGLAV

tovarna hranil

ŠMARCA PRI KAMNIKU

Zahtevajte cenike!

Bosanski pekmez Testenine

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno I^a čehoslovaški in anlgški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15./II.

Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Industriji Trgovci oglašajte v „Trgovskem listu“!

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,

moko

in deže'ne pridelke,

raznovrstno

rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Pristopajte kot član k društvu „Trg. akademija“!

Svinjsko mast

čisto, najfinejšo ameriško, v sodih po 50 kg in v kantih nudi od skladišča, kakor tudi ostalo

kolonijalno blago

najceneje

Jugoslavija Prometno D. D.

Zagreb

Gajeva ulica šte. 10

Telefon 9—41

Brzjavi: „Jugopromet“